

Kluczowe wnioski z diagnozy sytuacji Mielca na potrzeby opracowania Planu Rozwoju Lokalnego

Mielec, lipiec 2020

Portret Mielca

Mielecka tożsamość kształtowana przez gospodarke

Historia Mielca sięga XV wieku i niemal zawsze związana była z przemysłem. Początkowo w mieście rozwijał się przede wszystkim przemysł spożywczy i przetwórczy, a także drzewny. Kluczowym wydarzeniem w historii miasta było utworzenie Centralnego Okręgu Przemysłowego, w którym Mielec, za sprawą powstania Wytwórni Płatowców Nr 2, stanowił jeden z najważniejszych ośrodków. Był to także początek mieleckich tradycji związanych z przemysłem lotniczym, które to ukształtowały obecną kulturę i tożsamość miasta. Okres PRL nazwać można złotym w historii mieleckiej gospodarki. Ciągły rozwój przemysłu lotniczego sprawił, iż w 1986 roku w mieleckim przemyśle zatrudnionych było rekordowo niemal 21 tys. osób.

Przekształcenia gospodarcze lat 90. przebiegły w Mielcu w sposób wyjątkowo łagodny i miasto, w szczególności dzięki utworzeniu w 1995 roku pierwszej w Polsce Specjalnej Strefy Ekonomicznej, dość szybko powróciło na ścieżkę rozwoju.

Przemysł lotniczy do dziś stanowi rozpoznawalną zarówno w kraju, jak i na świecie wizytówkę Mielca. Zlokalizowane w mieście Polskie Zakłady Lotnicze to największe w kraju i jedno z największych w Europie przedsiębiorstwo tej branży. Dzięki temu w regionie koncentruje się 90% krajowej produkcji lotniczej.

Finanse Miasta

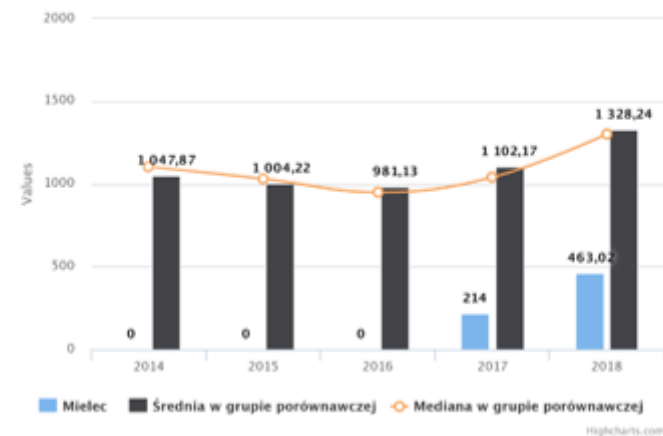
Mielec charakteryzuje się korzystną sytuacją finansową, która za sprawą rosnących dochodów w latach 2014-2019 umożliwiła realizację zwiększających się wydatków budżetowych. Przełożyło się to na intensyfikację działalności inwestycyjnej, co ma swoje odzwierciedlenie w zwiększeniu wydatków majątkowych miasta.

Pod tym względem Mielec wyróżnia się na tle grupy porównawczej, którą stanowią miasta zaliczane do kategorii Gminy Miejskie: Rdzenie Obszarów Funkcjonalnych miast subregionalnych. W latach 2016-2018 licząc na jednego mieszkańca Mielec na cele inwestycyjne przeznaczył średnio 911,88 zł rocznie i był to wynik o 39% większy od przeciętnych wydatki referencyjnych JST.

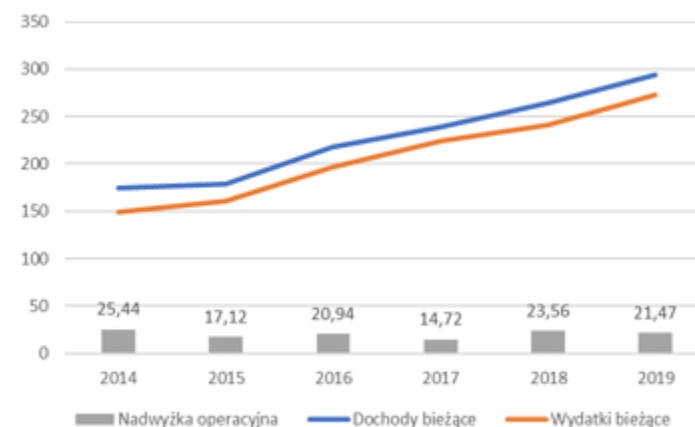
Wzmoczona polityka inwestycyjna przełożyła się na zakończenie poszczególnych lat deficytem i koniecznością zadłużania budżetu poprzez emisję obligacji. Warto jednak podkreślić, iż pod kątem zadłużenia Mielec wypada w dalszym ciągu dużo bardziej korzystnie niż grupa porównawcza. Dodatkowo Mielec w latach 2014-2019 generował nadwyżkę dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi – tzw. nadwyżkę operacyjną. Jej występowanie wskazuje na zdolność miasta do spłaty zobowiązań.

Tym samym należy uznać, iż Mielec dysponuje stabilną sytuacją finansową, która umożliwi podjęcie niezbędnych działań inwestycyjnych przewidzianych w wykazie przedsięwzięć do WPF, w tym kosztowną budowę hali sportowej, która wpłynie na poprawę warunków do organizacji na terenie miasta zajęć sekcji sportowych, treningów klubów sportowych, rozgrywek ligowych na szczeblu krajowym oraz organizację różnego rodzaju koncertów.

Suma zobowiązań do spłaty przypadająca na 1 mieszkańca

Nadwyżka operacyjna w Mielcu w latach 2014-2019

Mielec w oczach mielczan i w świetle danych

Mielec traci mieszkańców

Według stanu na koniec 2018 roku w Mielcu mieszkało 60 478 osób, podczas gdy 20 lat wcześniej było to niemal 64,5 tys., co oznacza, że przez jedno pokolenie Mielec „stracił” ponad 6% mieszkańców. Wpływ na to ma przede wszystkim ujemne saldo migracji oraz malejący przyrost naturalny. Również prognozy dla Mielca nie napawają optymizmem. Według GUS, przyrost naturalny w Mielcu, podobnie jak saldo migracji, w kolejnych latach przyjmował będzie wartości ujemne, w efekcie czego liczba mieszkańców liniowo będzie się zmniejszać i w 2030 roku osiągnie poziom ok. 56 tys. osób (spadek o około 7,3% w porównaniu do 2018 roku).

Z Mielca emigrują przede wszystkim ludzie młodzi. Ponad 37% mielczan, którzy w latach 2009-2018 wyjechali z miasta, było w wieku 25-34 lata. Osoby z tej grupy wiekowej odpowiadają za niemal 2/5 salda migracji odnotowanego w tym okresie. Taka struktura wieku migrantów jest tym bardziej niekorzystna, że w przyszłości przekładać się będzie na pogłębiający się problem ujemnego przyrostu naturalnego.

Zmiany te wpływają na postępujący proces **starzenia się mieleckiego społeczeństwa**, co szczególnie widoczne jest w zmieniającej się strukturze ludności według ekonomicznych grup wieku. Na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat wyraźnie wzrósł udział osób w wieku poprodukcyjnym (z 16% w 2009 do 23% w 2018 roku), przy jednoczesnym istotnym spadku udziału osób w wieku produkcyjnym (z 66% w 2009 do 60% w 2018 roku) i niewielkim zmniejszeniu odsetka mieszkańców w najmłodszej grupie wiekowej.

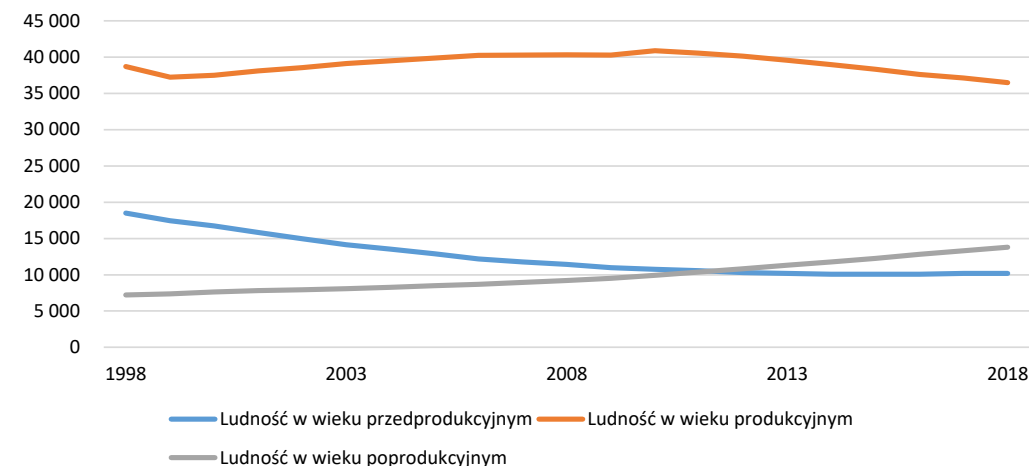
Warto zauważyć, że Mielec charakteryzują takie same problemy demograficzne, jakie obserwuje się w innych miastach o zbliżonej charakterystyce. Jak dotąd jednak pod wieloma względami negatywne tendencje są w Mielcu łagodniejsze. Zarówno spadek liczby ludności, jak i proces starzenia się społeczeństwa przebiegają tu nieco wolniej. Relatywnie korzystniejsza sytuacja Mielca nie oznacza jednak, że działania ograniczające skutki niepożądanych trendów można odkładać w czasie. Dane historyczne pokazują bowiem, że zmiany zarówno w Mielcu, jak i w innych miastach postępują bardzo szybko i niosą za sobą szereg negatywnych konsekwencji. Przede wszystkim rodzą ryzyko braku zastępowalności pokoleń, a dla samorządu – konieczności ponoszenia coraz większych wydatków na politykę senioralną.

Saldo migracji w Mielcu w latach 2009-2018 według grup wieku

Grupy wieku	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
0-14 lat	-70	7	-28	-40	-62	-42	-19	-52	-38	-33
15-24 lata	-47	-28	-51	-43	-35	-23	-12	-19	-27	-16
25-34 lata	-136	-111	-121	-110	-101	-112	-77	-36	-65	-86
35-49 lat	-66	-44	-31	-40	-66	-55	-46	-49	-37	-51
50 lat i więcej	-32	-37	-18	-49	-39	-50	-39	-37	-55	-42

Zmiana liczby ludności Mielca w latach 1998-2018 według ekonomicznych grup wieku

Czy Mielec jest dobrym miastem do życia i rozwoju?

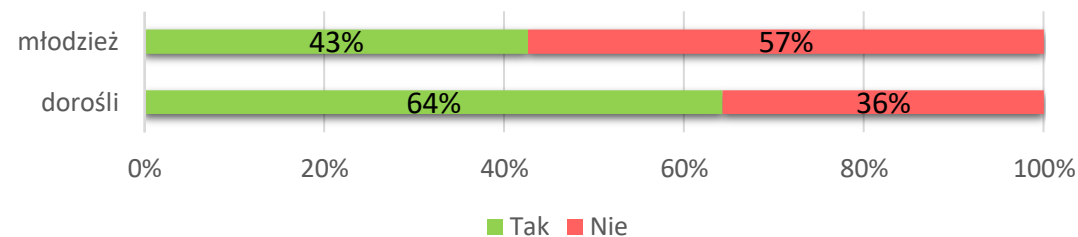
Przekonanie o tym, że Mielec jest dobrym miejscem do życia i rozwoju wyraża **dwóch na trzech** dorosłych mieszkańców miasta. Jednocześnie **prawie 60%** badanych, mając możliwość wyboru miejsca zamieszkania, pozostałoby w Mielcu (37%) lub przeprowadziłoby się do bliskiej okolicy „pod miasto” (22%), zostawiając w Mielcu większość swoich życiowych spraw.

Opinii dorosłych mielczan nie podzielają młodzi, którzy w większości (57%) wyrażają odmienne zdanie. Na uwagę zasługuje również fakt, że **młodzi mielczanie raczej nie wiążą swojej przyszłości z miastem**. Zaledwie co 10. badany planuje w Mielcu zamieszkać. Tyle samo chciałoby tu pracować. Prowadzi to do pogłębiającego się problemu emigracji młodych.

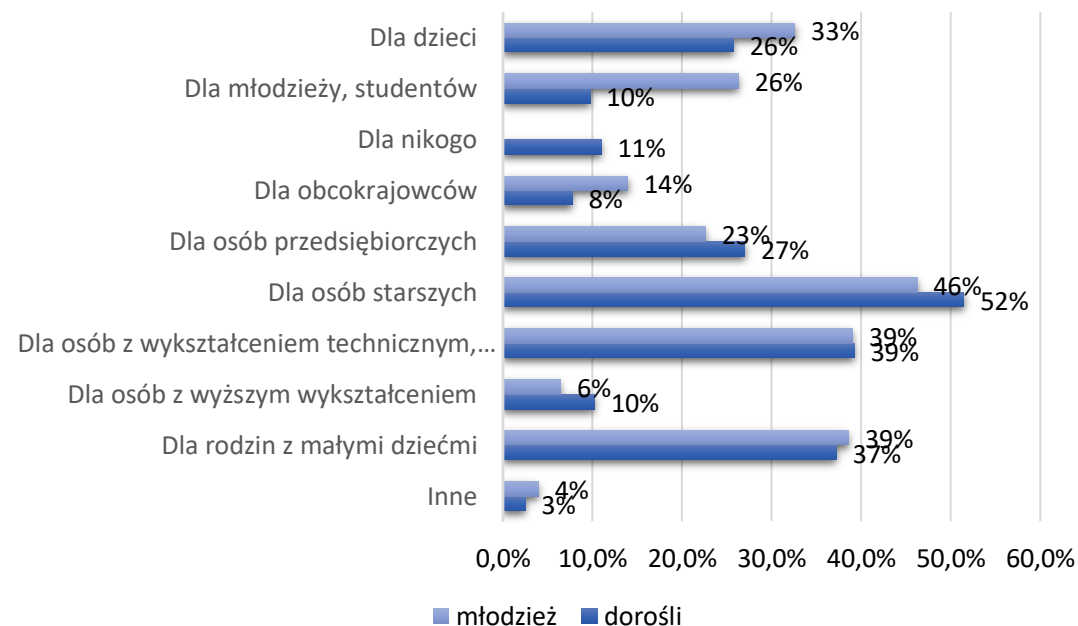
Zapytani o to, dla kogo ich zdaniem Mielec jest miastem dobrym do życia i rozwoju, zarówno uczniowie, jak i badani dorośli mieszkańcy wskazują przede wszystkim na **osoby starsze** (odpowiednio: 46% i 52% wskazań), ale również **osoby z wykształceniem technicznym** (39%), a także **rodziny z małymi dziećmi** (odpowiednio: 39% i 37%). Co ciekawe, aż ¼ **przedstawicieli młodego pokolenia mielczan twierdzi, że Mielec jest dobrym miejscem do życia dla młodzieży i studentów**, podczas gdy na odpowiedź tę wskazał zaledwie co 10. respondent wśród badanych dorosłych mieszkańców miasta.

Jaki zatem jest Mielec dla swoich mieszkańców? Co do niego przyciąga, a co skłania do tego, by go opuścić?

Czy Mielec jest dla Ciebie dobrym miejscem do życia i rozwoju?

Dla kogo Mielec jest dobrym miejscem do życia i rozwoju?

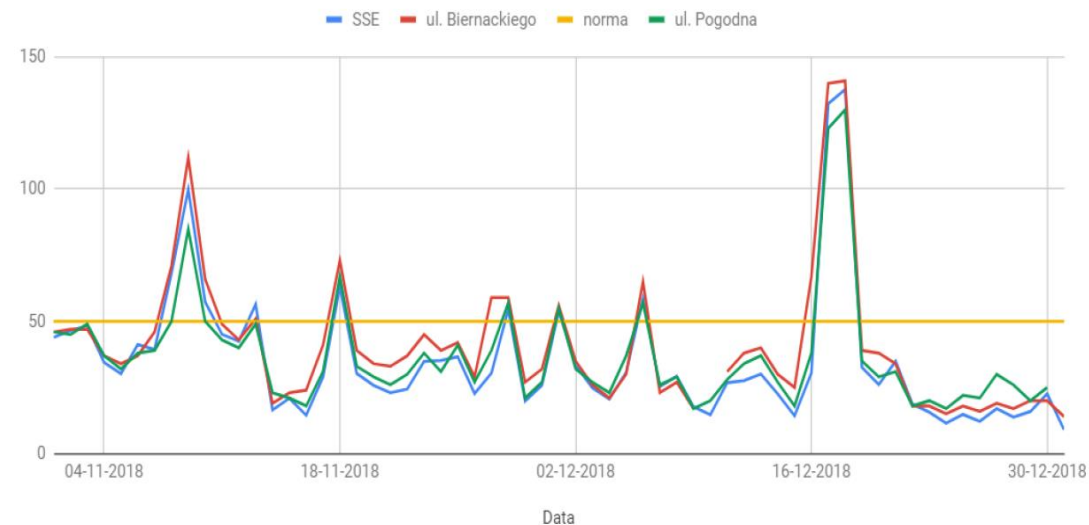
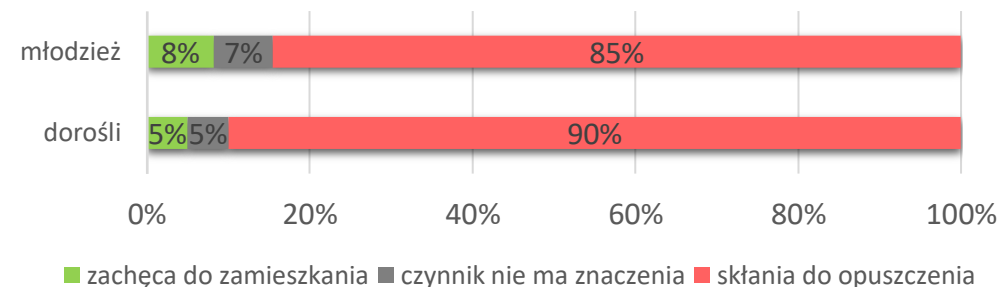

Smog w Mielcu

Głównym czynnikiem skłaniającym do opuszczenia Mielca zdaniem mieszkańców jest **zła jakość powietrza**. Uważa tak blisko 85% przedstawicieli mieleckiej młodzieży i 90% dorosłych mieszkańców miasta. Jednocześnie źródeł tego problemu upatrują oni przede wszystkim w przemyśle, dopiero na drugim miejscu wskazując smog generowany przez indywidualne źródła ciepła. Należy jednak pamiętać, że przemysł odgrywa bardzo dużą rolę w gospodarce Mielca, zatem jego oddziaływanie na środowisko w sposób nieunikniony będzie znaczne. Czy jednak tak znaczne, jak sądzą mieszkańcy? Co na ten temat mówią fakty?

Najczęściej badanymi i analizowanymi składnikami zanieczyszczeń są pyły PM10 i PM2.5 oraz benzo(a)piren – silnie trujący związek, powstający w wyniku nieefektywnego spalania. W 2018 r. średnioroczne normy stężeń tych pyłów nie zostały w Mielcu przekroczone, natomiast benzo(a)pirenu tak. Mielec nie był także miastem o największym stężeniu PM2.5 oraz PM10 spośród porównywalnych miast w województwie. **W ubiegłych latach problem stanowiła natomiast duża liczba dni, kiedy dochodziło do znacznych przekroczeń norm dobowych. Za te przekroczenia nie odpowiadał jednak przemysł, a emisja powierzchniowa tj. pochodząca z zabudowań mieszkalnych z indywidualnym ogrzewaniem.** Potwierdzeniem tej tezy jest m.in. analiza emisji pyłu PM10. Na podstawie danych z czterech stacji monitorowania powietrza w Mielcu z dwóch ostatnich miesięcy 2018 r. stwierdzono, że Specjalna Strefa Ekonomiczna nie jest głównym powodem przekroczeń dobowych norm jakości powietrza. W omawianym okresie zarejestrowano w sumie 10 przekroczeń stężenia tego pyłu w powietrzu. W tych samych dniach przekroczenia odnotowywano również na innych stacjach w regionie.

Co Twoim zdaniem zachęca do zamieszkania w Mielcu, a co skłania do jego opuszczenia? – jakość powietrza

Niskie pensje w Mielcu?

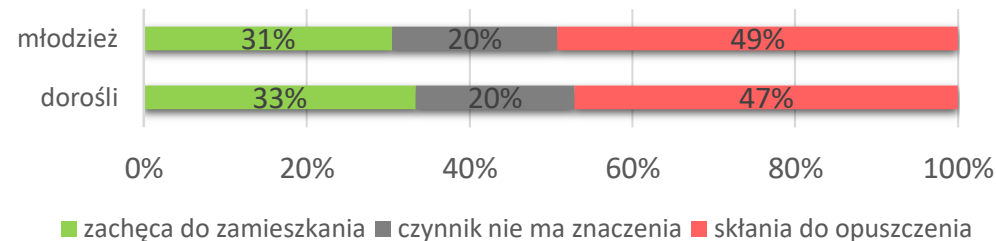
Mielczanie nie są zadowoleni z poziomu wynagrodzeń w swoim mieście. Większość uznaje, że jest to czynnik skłaniający raczej do opuszczenia miasta niż do zamieszkania w nim. Nieznacznie lepiej oceniają oni natomiast atrakcyjność ofert pracy. Mielecka młodzież ma jednak małą wiarę w to, że w mieście znajdzie dla siebie pracę, a za atrakcyjnych pracodawców uważa przede wszystkim międzynarodowe firmy. Opinie te mogą wpłynąć na decyzje dotyczące opuszczenia miasta i związania swojej kariery zawodowej z większymi ośrodkami miejskimi.

Odczucia w zakresie wysokości zarobków w Mielcu wynikają jednak w znacznej mierze z porównania średniej płacy brutto w Mielcu z poziomem wynagrodzeń w gospodarce narodowej. W 2018 roku mieszkańcy powiatu mieleckiego zarabiali przeciętnie 4 289,29 zł, tj. mniej niż wynosi średnie wynagrodzenie brutto w kraju. Powiat mielecki wypada pod tym względem gorzej także w zestawieniu ze średnią dla grupy porównawczej, ale jednocześnie lepiej niż w województwie podkarpackim. Co więcej, wzrost płac w powiecie mieleckim postępuje szybciej niż ma to miejsce w skali całego kraju. Trzeba dodatkowo zaznaczyć, że przeciętne wynagrodzenie podawane przez GUS dotyczy płac w przedsiębiorstwach zatrudniających min. 10 pracowników i osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.

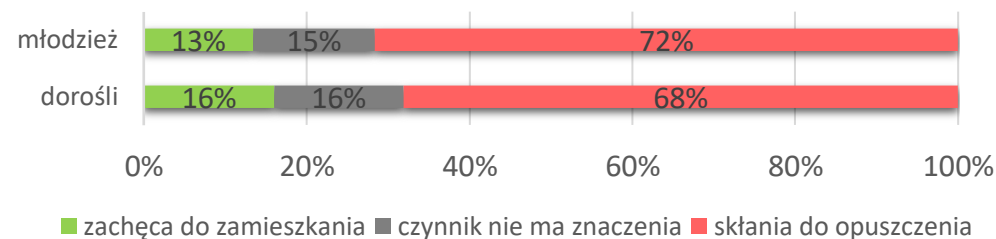
Z kolei dane o dochodach mieszkańców z tytułu stosunku pracy pokazują, że zarobki mielczan w ostatnich latach nie tylko były wyższe niż w podobnych wielkościowo miejscowościach regionu (jak Krosno, Przemyśl, Tarnobrzeg czy Stalowa Wola), ale także w odniesieniu do miast z grupy referencyjnej.

Widać zatem, że mielczanie mają wysokie oczekiwania co do zarobków i porównują swoje wynagrodzenia raczej do danych ogólnopolskich niż regionalnych.

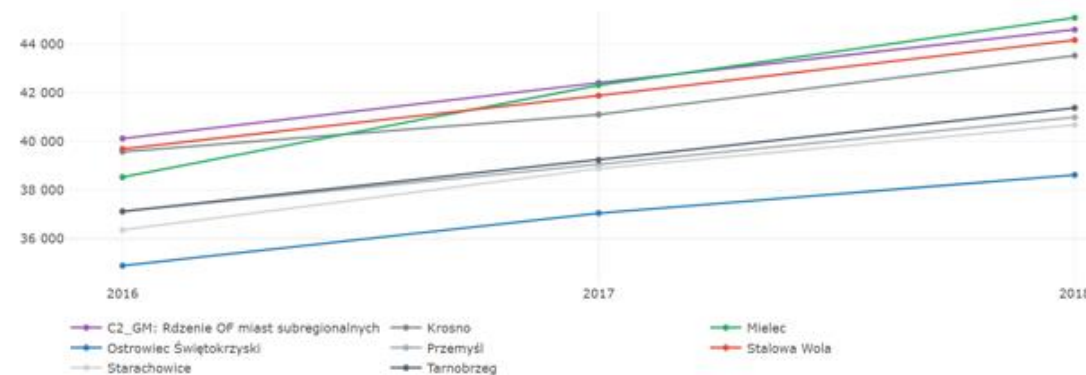
Co Twoim zdaniem zachęca do zamieszkania w Mielcu, a co skłania do jego opuszczenia? – atrakcyjność ofert pracy

Co Twoim zdaniem zachęca do zamieszkania w Mielcu, a co skłania do jego opuszczenia? – wysokość zarobków

Średnie roczne dochody mieszkańca z tytułu stosunku pracy

Drogie mieszkania

Mielczanie **bardzo krytycznie oceniają dostępność oraz ceny mieszkań w swoim mieście**. Według opinii ponad 60% mieszkańców jest to czynnik skłaniający do opuszczania miasta.

Odczucia mieszkańców potwierdzają konkretne dane przedstawione w Monitorze Rozwoju Lokalnego, dotyczące średniej ceny za m² lokali mieszkalnych. Wskazują one, iż mieszkania w powiecie mieleckim są rzeczywiście droższe niż w nieodległych powiatach np. stalowowolskim czy dębickim. Dodatkowo przeciętne wynagrodzenie pozwala na zakup mniejszej powierzchni mieszkania niż w miastach z grupy referencyjnej. Świadczy to o ogólnie mniejszej sile nabywczej mieszkańców podkarpackich miast na rynku nieruchomości. **Dodatkowo obserwowany w Mielcu szybki wzrost cen mieszkań niewątpliwie pogłębia wrażenie mielczan o nieadekwatności stawek za m² do zarobków w mieście.**

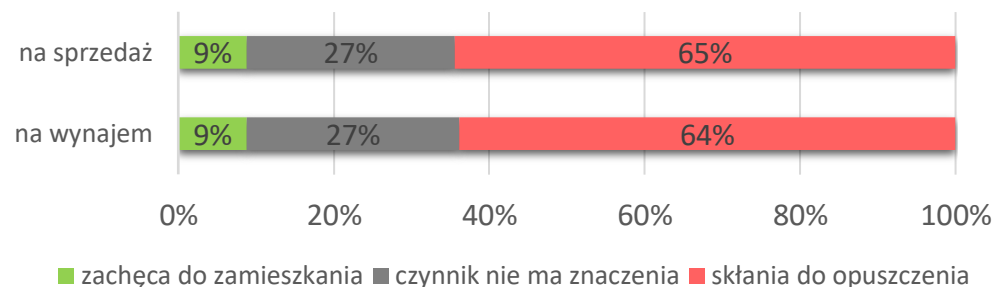
Mielec w odniesieniu do grupy porównawczej charakteryzuje się ponadto **mniejszą liczbą mieszkań przypadającą na 1 tys. mieszkańców oraz powierzchnią mieszkania przypadającą na jedną osobę**. Dane te potwierdzają przekonania mieszkańców, że dostępność i ceny mieszkań w Mielcu są czynnikiem negatywnie wpływającym na warunki życia w mieście, zwłaszcza dla młodych osób i rodzin, które chcą się usamodzielnąć.

Na uwagę zasługuje jednak fakt, że liczba oddawanych w ostatnich latach do użytku mieszkań w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców jest w Mielcu wyższa niż średnio w grupie porównawczej. Warto docenić także wysoką jakość mieszkań w Mielcu. Ponad 96% z nich wyposażonych jest w centralne ogrzewanie (przy 90% w grupie porównawczej) oraz gaz sieciowy (78% w grupie porównawczej).

Jeżeli chodzi o liczbę mieszkań, sytuacja w Mielcu stopniowo się poprawia, natomiast ich przystępność cenowa nie ulega większym zmianom od kilku lat. Istotne jest zatem podjęcie działań, które ułatwią zarówno aktualnym, jak i potencjalnym mieszkańcom nabywanie lub wynajmowanie lokali mieszkalnych.

Źródło danych: Badanie PAPI wśród dorosłych mieszkańców Mielca (n=400)

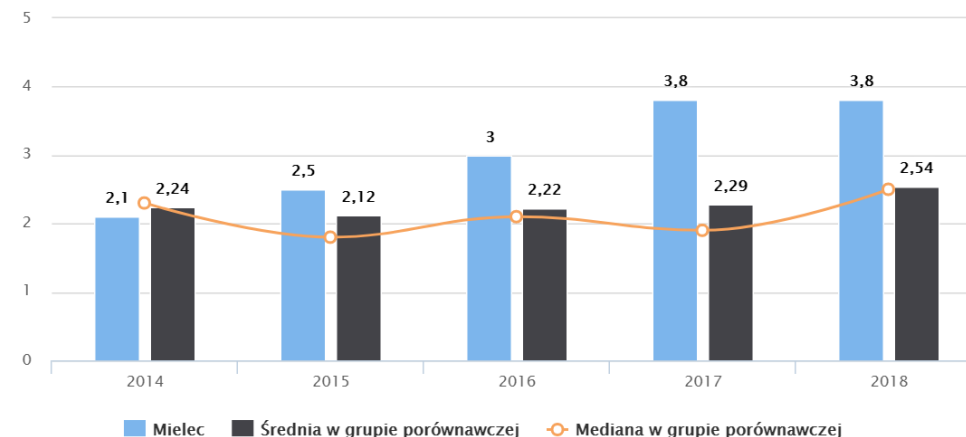
Co Twoim zdaniem zachęca do zamieszkania w Mielcu, a co skłania do jego opuszczenia? – dostępność i przystępność cenowa mieszkań

Powierzchnia mieszkania (w m²), jaką można kupić za przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto

Miasto	Powierzchnia
Stalowa Wola	1,36
Krosno	1,32
Dębica	1,20
Tarnobrzeg	1,20
Mielec	1,17
Rzeszów	1,02

Średnia trzyletnia liczby mieszkań oddanych do użytku na 1 tys. ludności

Możliwości kształcenia w Mielcu

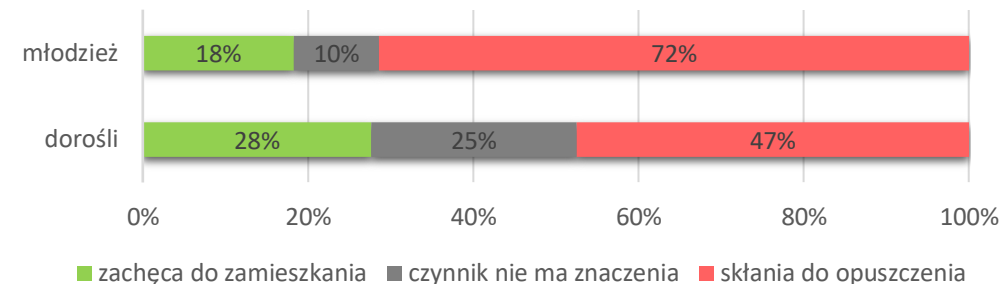
W 2018 roku w Mielcu funkcjonowało 15 szkół podstawowych oraz 19 szkół ponadpodstawowych, w tym cztery technika. W wojewódzkim rankingu techników 2020 aż trzy mieleckie szkoły znalazły się w pierwszej dwudziestce zestawienia (najwyżej sklasyfikowane Technikum nr 1 zajęło 7. lokatę). **Wysoki poziom szkół technicznych i zawodowych**, wskazywany jako atut przez samych uczniów, przekłada się na częstsze wybieranie tego typu szkół przez młodych mielczan w odniesieniu do ich rówieśników z miast referencyjnych. Uczniowie za najmocniejszą stronę tego typu placówek w Mielcu uważają dawane im możliwości zdobycia praktycznej wiedzy za sprawą organizowanych staży czy praktyk. Dużą w tym zasługą tworzonych klas patronackich, które ułatwiają uczniom kontakt z lokalnymi przedsiębiorcami i wpływają na zdobycie pierwszego zawodowego doświadczenia. Pozytywnie oceniane przez uczniów tego typu placówek są także stypendia, wyjazdy zagraniczne oraz, co istotne, doradztwo zawodowe.

W wojewódzkich rankingach nieco gorzej wypadają natomiast mieleckie licea ogólnokształcące. W 2020 roku zaledwie trzy placówki znalazły się w pierwszej pięćdziesiątce zestawienia najlepszych liceów na Podkarpaciu (najlepsze II LO im. Mikołaja Kopernika – 10. miejsce). Sami uczniowie doceniają w tych szkołach przede wszystkim wysoki poziom nauczania przedmiotów ścisłych i humanistycznych, zaś uczestnicy warsztatu diagnostycznego wskazywali na możliwości elastycznego doboru rozszerzeń przedmiotów i dostosowywanie kierunków kształcenia do potrzeb uczniów.

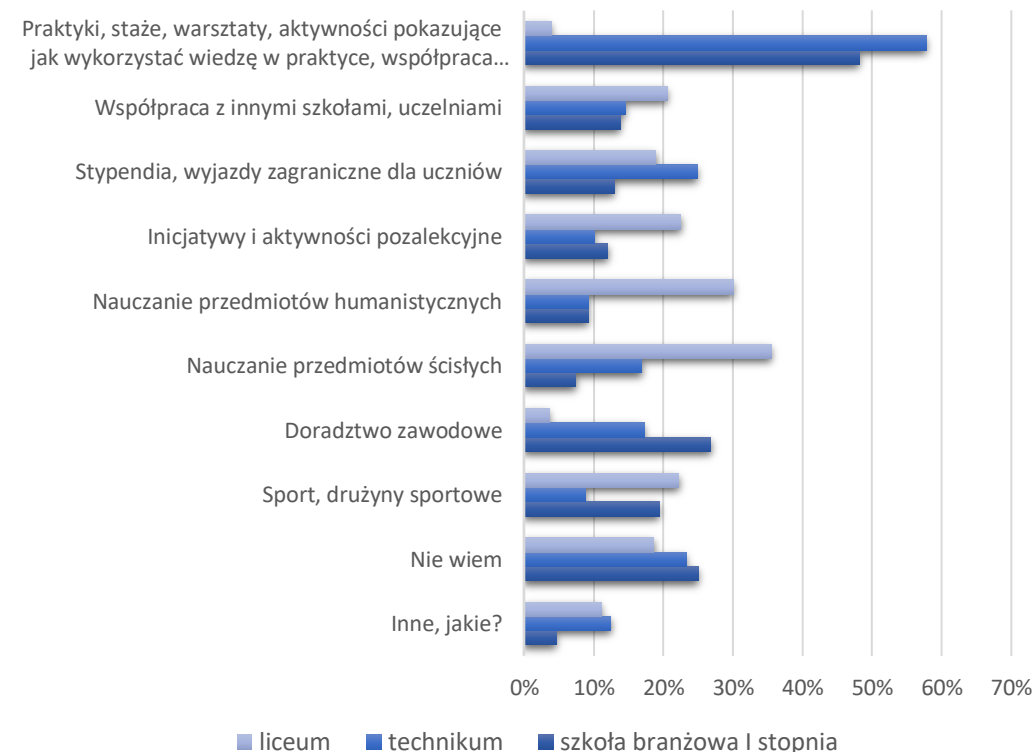
Dość dobrze mieleccy licealiści oceniają również inicjatywy i aktywności pozalekcyjne. Uczestnicy warsztatu diagnostycznego wskazywali jednak, że nie we wszystkich szkołach działania oddolne, których organizatorami są uczniowie, znajdują poparcie wśród kadry pedagogicznej.

Na opinię mielczan, iż możliwości kształcenia i jakość edukacji stanowią czynnik skłaniający raczej do opuszczenia miasta niż do zamieszkania w nim wpływ mają przede wszystkim **ograniczone możliwości studiowania** w Mielcu. Ponad 71% uczniów szkół ponadpodstawowych uważa, iż w celu kontynuowania nauki z Mielca trzeba wyjechać. Na terenie miasta funkcjonuje jedynie Zamiejscowy Wydział Ekonomii w Mielcu Wyższej Szkoły Gospodarki i Zarządzania w Krakowie.

Co Twoim zdaniem zachęca do zamieszkania w Mielcu, a co skłania do jego opuszczenia? – możliwości kształcenia, jakość edukacji/możliwości do kontynuowania nauki

Co jest mocną stroną Twojej szkoły?

Bezpieczny Mielec

Mielec jest miastem bezpiecznym – opinię taką wyraża ponad 80% dorosłych mielczan i prawie 60% uczniów mieleckich szkół ponadpodstawowych. Wysoki poziom bezpieczeństwa stanowi tym samym ich zdaniem jeden z głównych aspektów zachęcających do zamieszkania w Mielcu.

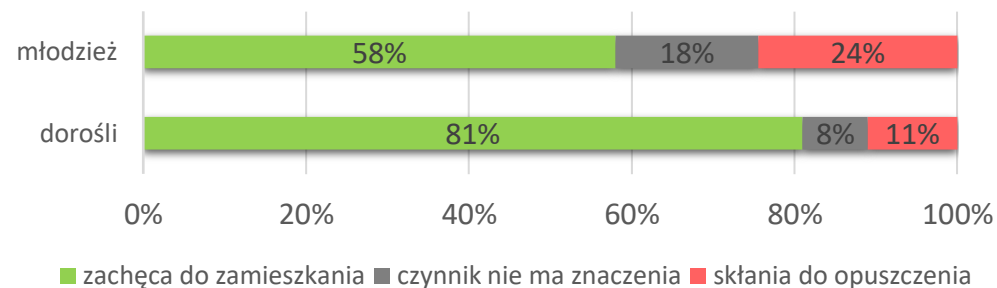
Znajduje to swoje odzwierciedlenie w danych statystycznych, w świetle których **powiat mielecki cechuje się relatywnie niskim poziomem przestępczości zarówno pod względem przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu, przeciwko mieniu, jak również przestępstw drogowych.**

Nad bezpieczeństwem w Mielcu czuwa Policja oraz Straż Miejska, która obsługuje również system monitoringu miejskiego składający się z 44 kamer. Korzysta z niego także Komenda Powiatowa Policji.

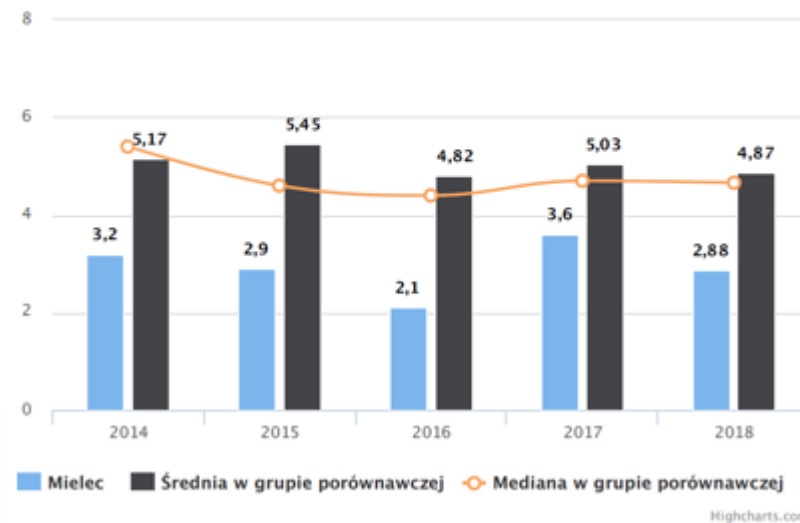
Warto przy tym docenić starania Miasta o poprawę bezpieczeństwa drogowego, w szczególności zaś niechronionych uczestników ruchu – zarówno pieszych, jak i rowerzystów. Służy temu rozbudowa ścieżek rowerowych oraz specjalne oznaczenia przejść dla pieszych.

Mielecka młodzież zwraca jednak uwagę, iż w dalszym ciągu istnieje w tym zakresie pewne pole do poprawy. Jak bowiem wskazywali uczestnicy warsztatu diagnostycznego, w mieleckich klubach czy dyskotekach nie jest bezpiecznie.

Co Twoim zdaniem zachęca do zamieszkania w Mielcu, a co skłania do jego opuszczenia? – bezpieczeństwo w mieście

Liczba przestępstw stwierdzonych przez policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych przeciwko życiu i zdrowiu na 10 tys. mieszkańców

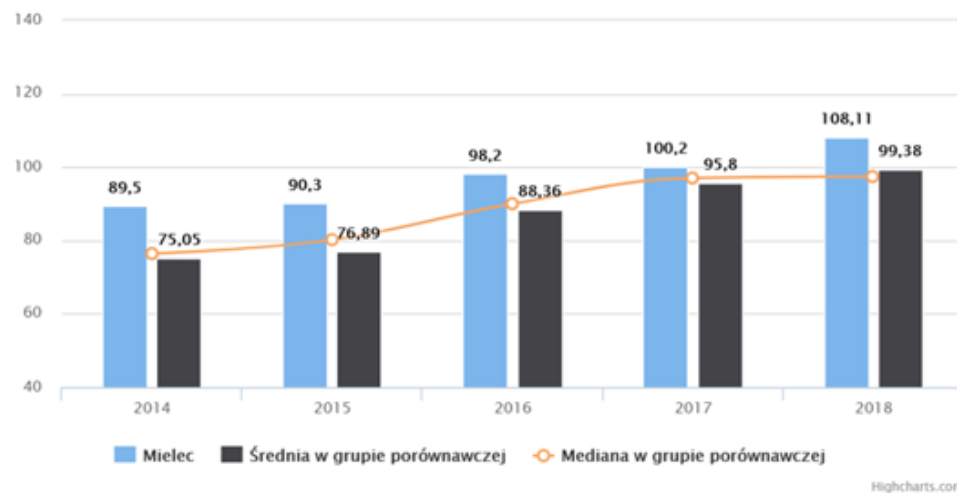

Usługi dla najmłodszych mielczan

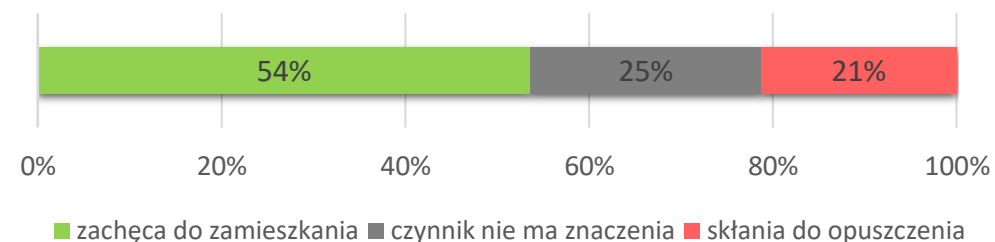
Dobra dostępność żłobków i przedszkoli sprawia, że w Mielcu dobrze żyje się rodzinom z małymi dziećmi. Ponad połowa respondentów wskazuje, iż jest to czynnik zachęcający do zamieszkania w mieście. To właśnie dostępność podmiotów świadczących usługi opiekuńczo-wychowawcze pozwala rodzicom na szybszy powrót do pracy, ogranicza koszty zatrudnienia opiekunek lub konieczność zaangażowania członków rodziny w opiekę nad dziećmi.

Opinie mieszkańców w tym zakresie potwierdzają także dane. W 2018 roku w Mielcu działało 10 żłobków i klubów dziecięcych (w tym trzy żłobki miejskie), w których przebywało niemal 900 dzieci oraz 24 placówki przedszkolne (w tym 12 przedszkoli miejskich) z 2 340 dziećmi. Tym samym co piąty najmłodszy mielczanin (w wieku 0-2 lata) może zostać objęty opieką żłobkową (średnia dla grupy porównawczej kształtuje się zaledwie na poziomie ok. 8%), zaś liczba miejsc w przedszkolach przekracza sumę wszystkich mieleckich dzieci w wieku 3-6 lat (108% w porównaniu do średniej grupy porównawczej na poziomie 99%). Mielec osiąga jedne z najlepszych wyników w odniesieniu do całej grupy porównawczej.

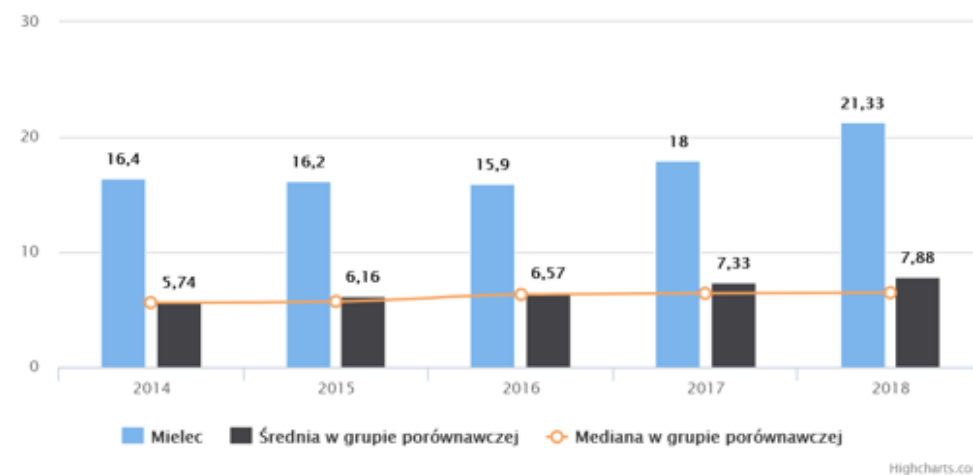
Stosunek liczby miejsc w przedszkolach do liczby dzieci w wieku 3-6 lat (dane w %)

Co Twoim zdaniem zachęca do zamieszkania w Mielcu, a co skłania do jego opuszczenia? – dostępność żłobków i przedszkoli

Stosunek liczby miejsc w żłobkach do liczby dzieci w wieku 0-2 lata (dane w %)

Mielec miastem dobrze skomunikowanym

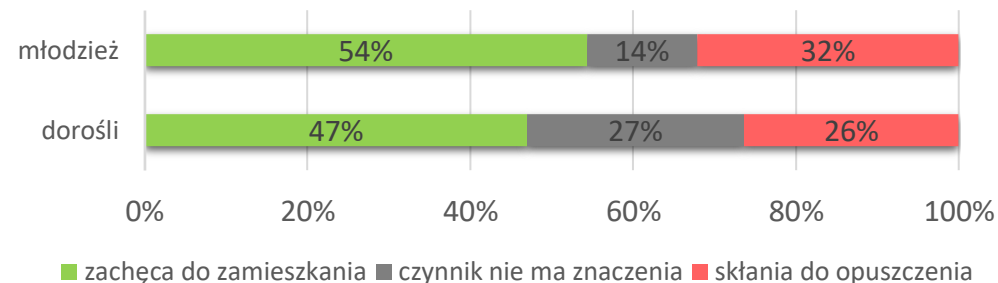
Mielczanie pozytywnie oceniają komunikację w mieście. Według 47% mieszkańców oraz 54% uczniów szkół ponadpodstawowych jest to czynnik zachęcający do zamieszkania w Mielcu. **Nieco gorzej oceniane jest natomiast skomunikowanie Mielca z większymi miastami:** w tym wypadku większa część mieszkańców uważa, iż jest to powód zachęcający bardziej do wyjazdu (40%) niż do zamieszkania w Mielcu (31,5%).

Kluczową rolę w zapewnieniu dostępności komunikacyjnej miasta pełni transport drogowy. Mielec znajduje się w odległości ok. 20 km od autostrady A4, a dojazd samochodem do Rzeszowa zajmuje ok. godziny przy niewielkim natężeniu ruchu. Z uwagi na fakt, iż zakłady przemysłowe przyciągają pracowników z pobliskich miejscowości, z których znaczna część dojeżdża do pracy samochodami, **w mieście w godzinach szczytu powstają zatory i zwiększa się zanieczyszczenie powietrza. Jest to główny czynnik wpływający na negatywne oceny dotyczące skomunikowania miasta.** Przeciwdziałać obecnej sytuacji mają realizowane w ostatnich latach inwestycje drogowe (m.in. wybudowanie wschodniej obwodnicy Mielca) oraz przedsięwzięcia planowane do realizacji (m.in. północna obwodnica miasta).

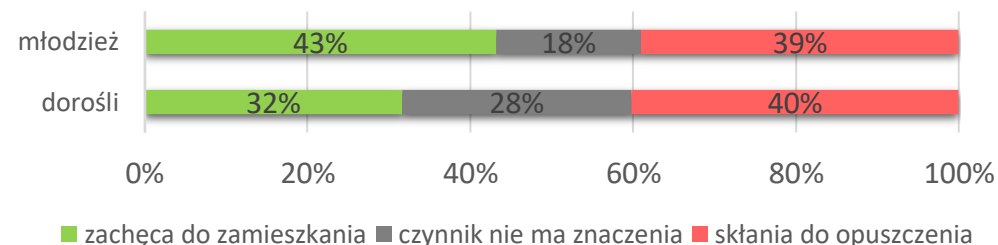
Na jakość komunikacji wewnętrznej wpływa natomiast przede wszystkim prężnie funkcjonująca komunikacją miejską, która składa się obecnie z 32 linii (25 miejskich oraz 7 podmiejskich). Za sprawą gruntownie zmienionego w 2019 roku rozkładu jazdy, który to pozwolił wydłużyć całkowitą długość linii autobusowych z 353 km do 441 km, zaobserwowano zarówno wzrost liczby pasażerów (o 10%) oraz wykonanych wozokilometrów (wzrost o 14%) w stosunku do roku wcześniejszego. **Na rozwój transportu publicznego w Mielcu wpływ mają niewątpliwie wprowadzane nowoczesne rozwiązania,** takie jak elektroniczna Mielecka Karta Miejska czy system dynamicznej informacji pasażerskiej. Istotnym czynnikiem wpływającym na odbiór komunikacji publicznej w mieście jest także stopniowo wymieniany tabor (w 2017 roku zakupiono 14 nowych autobusów marki Solaris).

Mielec na tle podobnej wielkości ośrodków miejskich zlokalizowanych w województwie podkarpackim **wyróżnia się także pod kątem rozbudowanej sieci ścieżek rowerowych.** Za sprawą zrealizowanych w ostatnich latach inwestycji długość ścieżek rowerowych w Mielcu to obecnie ponad 68 km, tj. aż 145 km w przeliczeniu na 100 km². Dla porównania, w podobnych ośrodkach miejskich województwa podkarpackiego, jak Stalowa Wola, Krosno, Dębica czy Tarnobrzeg wartość tego wskaźnika nie przekracza 60 km/100 km². Opinie mieszkańców wskazują jednak, iż miasto powinno kontynuować obraną politykę rozbudowy systemu ścieżek rowerowych, umożliwiając tym samym bezpieczne poruszanie się rowerem po mieście. Jest to nie bez znaczenia dla poprawy jakości powietrza w Mielcu.

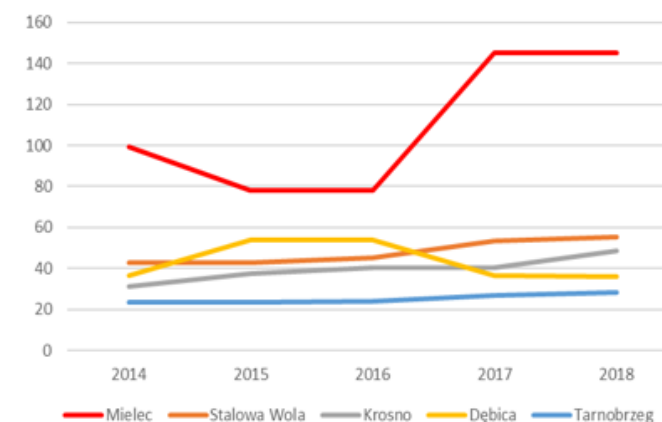
Co Twoim zdaniem zachęca do zamieszkania w Mielcu, a co skłania do jego opuszczenia? – komunikacja w mieście

Co Twoim zdaniem zachęca do zamieszkania w Mielcu, a co skłania do jego opuszczenia? – skomunikowanie z większymi miastami

Długość ścieżek rowerowych w wybranych miastach woj. podkarpackiego na 100 km²

Źródło danych: Badanie PAPI wśród dorosłych mieszkańców Mielca (n=400) oraz badanie CAWI wśród uczniów ostatnich klas mieleckich szkół średnich (n=682).

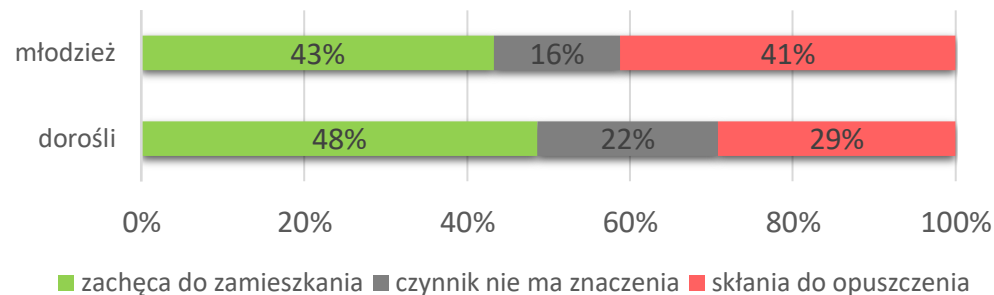
Rekreacja i czas wolny w Mielcu

O swoją sprawność fizyczną mielczanie mogą zadbać m.in. dzięki **rozbudowanej infrastrukturze sportowo-rekreacyjnej**. W mieście funkcjonuje jedna kryta pływalnia oraz kompleks basenów otwartych. Do dyspozycji mieszkańców jest też m.in. 12 siłowni na świeżym powietrzu, ogólnodostępny stadion Gryfu Mielec, dwa skateparki oraz ponad 68 kilometrów ścieżek rowerowych. Fani tenisa mogą natomiast szlifować swoje umiejętności na jednym z trzech kompleksów kortów tenisowych.

W tym kontekście niezwykle ważna jest dostępność atrakcyjnych terenów rekreacyjnych doceniana przez samych mieszkańców. Niemal połowa mielczan (48,3%) uważa, że jest to czynnik zachęcający do zamieszkania w Mielcu, a 29% osób jest zdania, iż skłania on raczej do opuszczenia miasta. Opinie mieleckiej młodzieży są w tym zakresie bardziej podzielone – niemal tyle samo osób atrakcyjność terenów rekreacyjnych ocenia negatywnie co pozytywnie. Jak wskazują jednak uczestnicy warsztatu diagnostycznego, **w Mielcu jest „ładnie, czysto i zielono oraz, występuje tu wiele atrakcyjnych miejsc wypoczynku** (np. bulwary czy Górka Cyranowska)”. **Zwrócono jednocześnie uwagę, iż brakuje miejsc, gdzie młode osoby mogłyby spędzać czas, a Miasto powinno bardziej inwestować w rozwój terenów zielonych**. Na problem ten wskazała również znaczna część dorosłych mieszkańców Mielca, którzy mogąc decydować o dysponowaniu pieniędzmi miasta, środki służące jego rozwojowi przeznaczyliby na zagospodarowanie terenów zielonych (29,5%) oraz na tworzenie miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży (32,5%).

Potencjał Mielca w tym zakresie tworzy przede wszystkim siedem parków o charakterze spacerowo-wypoczynkowym o łącznej powierzchni 39,2 ha. Należy jednak zwrócić uwagę, iż **w ostatnich latach udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni miasta zmniejszył się** (spadek z 2,8% w 2017 roku do 2,6% w 2018 roku) i był niższy od średniej dla grupy porównawczej (3,05%). W okolicy miasta znajduje się ponadto kilka rezerwatów przyrody, a lasy zajmują 13,5% jego powierzchni, co jest wynikiem zbliżonym do średniej w grupie porównawczej. Tereny leśne znajdują się głównie po wschodniej stronie, a ich ważną częścią jest Las Cyranowski, stanowiący fragment Puszczy Sandomierskiej.

Co Twoim zdaniem zachęca do zamieszkania w Mielcu, a co skłania do jego opuszczenia? – atrakcyjność terenów rekreacyjnych

Park leśny „Góra Cyranowska”

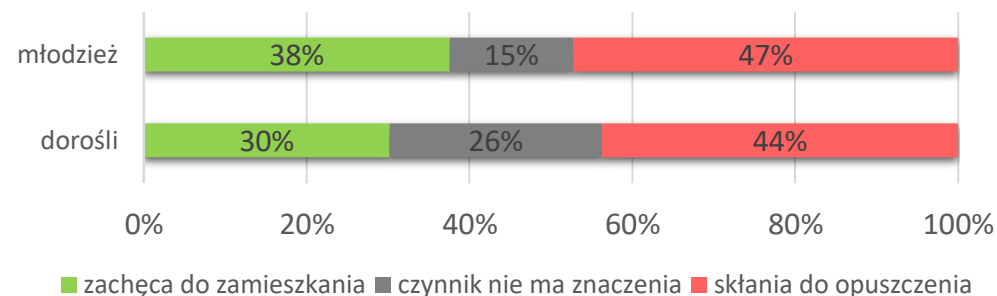
Mielecka kultura i rozrywka

Za ofertę kulturalną w Mielcu odpowiada Samorządowe Centrum Kultury, które zarządza Domem Kultury, Muzeum Regionalnym, kinem „Galaktyka” oraz Miejską Biblioteką Publiczną. **Choć mielczanie wykazują stosunkowo wysoki poziom uczestnictwa w kulturze, to ich opinie na temat jakości oferowanych w mieście usług w tym zakresie są podzielone.** Oferta kulturalna i sportowa negatywnie oceniana jest przez 2/5 respondentów. Niemal tyle samo wyraża zdanie odmienne. **Znacznie gorzej pod tym względem kształtują się opinie (w szczególności mieleckiej młodzieży) w odniesieniu do dostępnej oferty rozrywkowej i komercyjnej** – większa część respondentów wskazała, iż jest to czynnik skłaniający raczej do opuszczenia miasta niż do zamieszkania w nim. Co więcej, zapytani o największe marzenie dotyczące miasta, uczniowie mieleckich szkół ponadpodstawowych jako jedną z najczęstszych odpowiedzi wskazywali potrzebę tworzenia miejsc rozrywkowych i kulturalnych oraz organizację większej liczby wydarzeń, imprez i atrakcji dla młodzieży.

Można więc przypuszczać, iż **organizowane w mieście koncerty, imprezy (m.in. Dni Mielca) czy festiwale (np. Mielecki Festiwal Muzyczny) nie zaspakajają odpowiednio potrzeb wszystkich mieszkańców** w zakresie dostępu do rozrywki, co podkreśla zwłaszcza młodsza część społeczeństwa. Warto zatem włączyć młodzież w tworzenie oferty kulturalnej i rozrywkowej, tak aby odpowiadała ona jej rzeczywistym zainteresowaniom. Uwzględnienie głosu młodych może przynieść bardzo dobre rezultaty, ponieważ oni najlepiej wiedzą, czym interesują się ich rówieśnicy. Organizacja ciekawych festiwali, zlotów, imprez czy innych wydarzeń kulturalnych może być okazją nie tylko do lepszego zaspokojenia potrzeb lokalnej młodzieży, ale ma również szansę ściągnąć zainteresowanych daną tematyką z okolicznych miejscowości lub nawet regionu.

Niewątpliwym potencjałem Mielca w staraniach dotyczących zmiany postrzegania oferty kulturalnej jest zrealizowany w latach 2018-2019 projekt pt. „Poszerzenie i wzbogacenie oferty kulturalnej dla mieszkańców Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielec poprzez rozbudowę i modernizację Miejskiej Biblioteki Publicznej w Mielcu”, w ramach którego powstała nowoczesna biblioteka, charakteryzująca się bogatą ofertą kulturalną dla wszystkich grup wiekowych, znacznie wykraczającą poza ofertę czytelnicy. W budynku zlokalizowano dwukondygnacyjną przestrzeń wystawienniczą, Centrum Informacji o Regionie, czytelnię czasopism bieżących, czytelnię naukową, e-czytelnię i e-bibliotekę, Kącik Dziecka oraz Strefę Nastolatka.

Co Twoim zdaniem zachęca do zamieszkania w Mielcu, a co skłania do jego opuszczenia? – oferta rozrywkowa, komercyjna

Nowa Miejska Biblioteka Publiczna w Mielcu

Mielec dla osób starszych

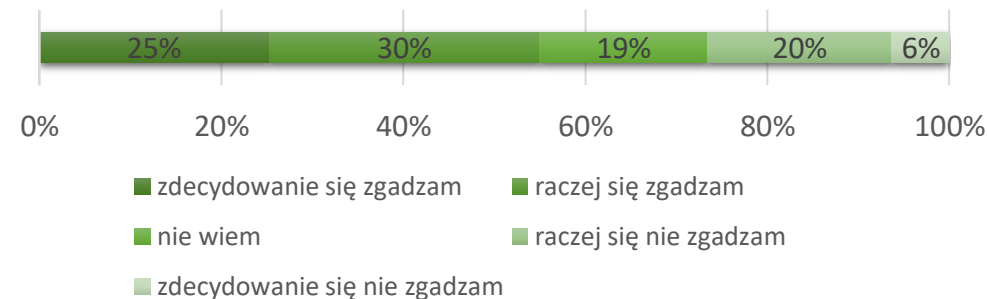
Zarówno w opinii ludzi młodych, jak i dorosłych mieszkańców miasta **Mielec jest atrakcyjnym miejscem do życia dla osób starszych**. Dodatkowo ponad połowa mielczan uważa, iż to właśnie seniorzy są najbardziej aktywną grupą społeczną w mieście. Przejawia się to m.in. przez działalność Mieleckiej Rady Seniorów czy Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

Mielecka Rada Seniorów działa od 2015 roku i pełni funkcję doradczą, konsultacyjną oraz inicjatywną wobec organów Gminy Miejskiej Mielec. Jej celem jest zapewnienie seniorom wpływu na sprawy dotyczące społeczności lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem przedstawicieli najstarszego pokolenia.

Nieco dłuższą tradycję w zakresie aktywności seniorów w mieście ma działający od 2007 roku Mielecki Uniwersytet Trzeciego Wieku. W 2019 r. w organizowanych przez MUTW zajęciach uczestniczyło 446 słuchaczy i było to o blisko 50% więcej niż 5 lat wcześniej. MUTW organizuje Mieleckie Dni Seniora, podczas których przyznawane są nagrody dla aktywnych i zaangażowanych w sprawy lokalne osób starszych, odbywa się wystawa osiągnięć artystycznych mieleckich seniorów oraz dzień twórczości literacko-poetyckiej seniorów. Przeprowadzana jest także spartakiada seniorów. Celem organizacji tego wydarzenia jest pobudzenie mieleckich seniorów do aktywnego trybu życia oraz demonstracja jak osoby starsze mogą aktywnie i twórczo funkcjonować w Mielcu oraz co mogą zrobić dla swojego zdrowia i utrzymania dobrej kondycji fizycznej i odpowiedniego samopoczucia.

Wszelkie działania na rzecz seniorów w Mielcu mają szczególne znaczenie w kontekście starzejącego się społeczeństwa. Równocześnie ogromne wyzwanie stojące przed władzami Miasta stanowi nie tylko pobudzanie aktywności osób starszych, ale również rozwijanie usług opiekuńczych dla seniorów wymagających wsparcia. Ważne jest przy tym odpowiednie dostosowywanie infrastruktury miasta w celu zwiększania dostępności poszczególnych miejsc dla osób mających trudności z poruszaniem się.

W jakim stopniu zgadza się Pan(i) ze stwierdzeniem „Najbardziej aktywną grupą społeczną w Mielcu są seniorzy”?

Mielec dla przedsiębiorców

Zaledwie ¼ dorosłych mieszkańców miasta i co piąty uczeń szkół ponadpodstawowych jest zdania, że Mielec jest dobrym miejscem do życia i rozwoju dla osób przedsiębiorczych. Przedstawiciele przedsiębiorców uważają natomiast, iż w mieście panują dogodne warunki do prowadzenia i rozwoju działalności gospodarczej. Doceniają oni przede wszystkim infrastrukturę techniczną miasta, dostępność komunikacyjną oraz zasób terenów inwestycyjnych i bazę lokalową umożliwiającą prowadzenie biznesu. Jest to tym istotniejsze, że dostępność oraz ceny nieruchomości uznawane są przez nich za kluczowe dla możliwości rozwoju firmy.

Opinie przedsiębiorców znajdują odzwierciedlenie w statystykach – mieleckie firmy osiągają ponadprzeciętnie wysokie dochody w porównaniu do przedsiębiorstw zlokalizowanych w innych podobnych miastach. W 2018 roku łączna kwota dochodów, stanowiących podstawę opodatkowania osób prawnych w Mielcu wyniosła prawie 360,76 mln zł i była niemal dwukrotnie wyższa niż średnia miast w grupie porównawczej. Mielec wypadł pod tym względem również lepiej od innych ośrodków miejskich województwa podkarpackiego, jak Przemyśl, Tarnobrzeg, Stalowa Wola czy Krosno.

Warto także zwrócić uwagę na fakt, iż relatywnie mało mieleckich przedsiębiorstw jest likwidowanych. Średnia liczba podmiotów gospodarczych wyrejestrowanych z rejestru REGON w latach 2015-2018 w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wyniosła 6,03 i był to najniższy wynik w całej grupie porównawczej.

Dogodne warunki dla przedsiębiorców tworzy przede wszystkim **Specjalna Strefa Ekonomiczna „Euro-Park Mielec”**, gdzie swoją działalność prowadzą największe mieleckie zakłady działające głównie w branży lotniczej, motoryzacyjnej, drzewnej, a także spożywczej. W strefie rozwijają się także firmy z branż wysokich technologii (IT). Przedsiębiorcy rozpoczynający działalność w SSE mogą ubiegać się o wsparcie w postaci zwolnienia z podatku dochodowego. Decyzję o wsparciu wydaje zarządzający obszarem tj. Agencja Rozwoju Przemysłu. Dotychczas udzielono ponad 400 zezwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej w Strefie, co przełożyło się na powstanie ok. 46 tys. miejsc pracy.

W przeprowadzonym wśród mieleckich przedsiębiorców badaniu ankietowym nieco gorzej ocenione zostały instytucjonalne aspekty prowadzenia biznesu w Mielcu. Co czwarty badany określił wsparcie informacyjne Gminy w zakresie warunków prowadzenia działalności gospodarczej w mieście jako złe lub bardzo złe. Jednocześnie to właśnie dostępność informacji ze strony JST dotycząca zasobów nieruchomości, przetargów i procedur została uznana za jeden z czynników o kluczowym znaczeniu dla rozwoju biznesu. Niemal tyle samo respondentów negatywnie oceniło działania promujące lokalną gospodarkę ze strony władz miasta.

O ile zatem badani przedsiębiorcy dostrzegają wiele pozytywów w obszarze infrastrukturalnym, to jednak poprawy wymagają aspekty związane ze wsparciem ze strony samorządu. Jednocześnie stosunek władz lokalnych do przedsiębiorców i inwestorów jest dobrze oceniany – według niemal $\frac{2}{3}$ respondentów jest on życzliwy lub bardzo życzliwy. Co więcej, **przedsiębiorcy chętnie wzięliby aktywny udział we współpracy z administracją lokalną m.in. w obszarach dotyczących podnoszenia kwalifikacji zawodowych obecnych i potencjalnych przyszłych pracowników.** Stwarza to duże pole do współpracy samorządu z lokalnym biznesem.

Mielec miastem inteligentnym?

Miasto inteligentne (smart city) to „**miasto wykorzystujące potencjał ludzki i technologiczny do swojego zrównoważonego rozwoju**”. Przez zrównoważony rozwój rozumie się przy tym takie działania, które pozwalają na zaspokojenie potrzeb aktualnych mieszkańców, bez umniejszania szans przyszłych pokoleń. Czy w świetle tej definicji Mielec można nazwać miastem inteligentnym?

W ostatnich latach w Mielcu można dostrzec dużą otwartość władz miasta na rozwiązania z zakresu smart city, co potwierdzają realizowane m.in. następujące działania:

- Projekt „Inteligentny Mielec – eMiasto Przyszłości”, w efekcie którego 44 jednostki organizacyjne miasta korzystają z dzierżawionej sieci światłowodowej;
- Stworzenie platformy e-usługowej w ramach ww. projektu. Powstały portal <https://eurzad.um.mielec.pl/> pozwala na realizację usług administracyjnych drogą elektroniczną na wszystkich poziomach dojrzałości. Obecnie UM świadczy łącznie 104 e-usługi;
- Wdrożenie rozwiązań wykorzystujących nowoczesne technologie informacyjne w komunikacji publicznej;
- Zakup przez Urząd Miejski czujników badających poziom zanieczyszczenia powietrza oraz mobilnej stacji pomiarowej jakości powietrza.

W dalszym ciągu **istnieją jednak istotne obszary, w których brakuje rozwiązań w tym zakresie**. Do najważniejszych z nich zaliczyć należy **oświetlenie uliczne** (m.in. zastosowanie technologii pozwalających na obniżenie zużycia energii np. poprzez automatyczne dopasowywanie jasności oświetlenia do warunków atmosferycznych), **usługi administracyjne** (brakuje możliwości rezerwacji wizyty przez Internet czy systemów kolejkowych, nie ma też urządzeń umożliwiających dokonywanie elektronicznych płatności na rzecz JST bez obecności urzędnika) czy **gospodarka wodno-ściekowa** (brak wykorzystania inteligentnych systemów pomiarowych czy sterujących).

Brakuje także uznania realizacji założeń miasta inteligentnego za strategiczny cel Mielca. Nie można zapominać również, że Smart City 3.0 wymaga szerokiego włączenia społeczności lokalnej w planowanie rozwoju. Celem powinno być stworzenie miasta, w którym potencjał ludzki i technologiczny będzie jak najlepiej wykorzystywany do tworzenia bezpiecznej, wygodnej i przyjaznej przestrzeni dla mieszkańców. W tym kontekście **najważniejszym zadaniem stojącym przed władzami Mielca w zakresie rozwoju smart city jest stworzenie kompleksowej strategii, polegającej nie tylko na wdrażaniu pojedynczych rozwiązań, ale całościowym planowaniu rozwoju zgodnie z tą koncepcją**.

Mielec dostępny dla osób z niepełnosprawnościami?

Niepełnosprawność stanowi główną przyczynę korzystania ze wsparcia instytucjonalnego w Mielcu, a tym samym jest najczęstszym powodem trudnej sytuacji życiowej mielczan. Według danych MOPS w Mielcu w 2018 roku aż 304 mieleckie rodziny uzyskały pomoc z tego tytułu. Osoby te wymagają zatem szczególnego wsparcia, ale również zapewnienia dostępu do różnego rodzaju usług publicznych i rynkowych w miarę możliwości na równi z osobami w pełni sprawnymi. W tym celu **Gmina Miejska Mielec oraz inne podmioty (w tym organizacje pozarządowe) podejmują działania mające na celu ułatwienie osobom z niepełnosprawnościami zarówno codziennego funkcjonowania, jak i korzystania przez nich z usług publicznych.** Miasto bierze udział w realizowanym ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych Programie „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”. Osoby niepełnosprawne mogą także skorzystać z wprowadzonej w 2020 roku przez Miejską Bibliotekę Publiczną usługi „Książka na telefon”. W latach 2018-2019 realizowany był także projekt „Nie MIGaj się od biblioteki”, którego celem była aktywizacja czytelnicza środowiska osób niesłyszących oraz podnoszenie świadomości społecznej mieszkańców Mielca i powiatu mieleckiego w zakresie dysfunkcji narządu słuchu.

Od 2015 roku istnieje możliwość skorzystania z pomocy tłumacza języka migowego w Urzędzie Miejskim, zaś od roku 2019 również podczas rozmów z psychologiem i prawnikiem realizowanych w ramach dyżurów w punkcie konsultacyjnym ds. uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Choć mielczanie w większości pozytywnie oceniają dostępność UM dla osób starszych i niepełnosprawnych, to należy zauważyć, że **nie wszystkie mieleckie obiekty użyteczności publicznej są w pełni dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami** (m.in. budynek Domu Kultury). Także w przestrzeni miejskiej występują bariery architektoniczne, które ograniczają możliwość swobodnego poruszania się osobom niepełnosprawnym. Do miejsc często uczęszczanych przez mielczan, które charakteryzują się znaczącymi problemami w zakresie dostępności z powodu występowania wysokich krawężników, należą:

- przejście dla pieszych przy skrzyżowaniu ul. Grunwaldzkiej z ul. Solskiego,
- przejście dla pieszych przy skrzyżowaniu ul. Kusocińskiego z ul. Staffa,
- przejście dla pieszych w ciągu chodnika ul. Szafera z ul. Raciborską.

Powód udzielenia wsparcia MOPS	2016	2017	2018
Niepełnosprawność	317	310	304
Długotrwała lub ciężka choroba	279	256	255
Ubóstwo	363	288	244
Bezrobocie	334	244	219

Co mielczanie mówią o sobie samych? Co o nich mówią fakty?

Mielczanie aktywni społecznie?

Mielczanie samych siebie postrzegają jako raczej bierną społeczność. W ocenie 2/3 badanych rzadko podejmują działania w zakresie zaangażowania w rozwój miasta, aktywne są tylko wybrane jednostki/grupy (69%). Jednocześnie aż 80% respondentów uważa, że lokalna społeczność powinna w większym stopniu angażować się w sprawy miasta. Przyczyną może być niska świadomość społeczna w zakresie możliwych sposobów zaangażowania. Większość mielczan uważa bowiem, że nie ma realnego wpływu na rozwój miasta – opinię taką wyraziło 3 na 4 badanych.

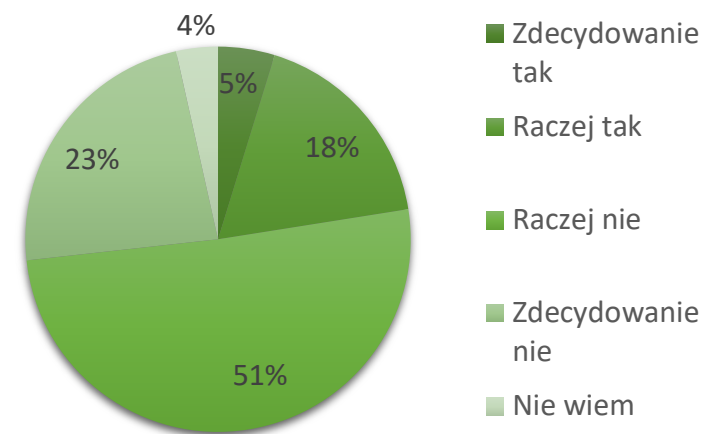
Z drugiej strony niemal połowa uczestników badania zauważa, że w Mielcu działa wiele nieformalnych grup, których aktywność pozytywnie wpływa na rozwój miasta, zaś w ocenie 2/5 badanych dobrze rozwinięty jest również sektor pozarządowy. Dostrzegalna jest jednak potrzeba współdziałania lokalnych środowisk na rzecz rozwoju Mielca.

Jak na tle tych opinii kształtuje się rzeczywista aktywność społeczna mielczan? Dostępne dane pokazują, że mieleckie społeczeństwo potrafi być zaangażowane i aktywne. Jedną z najpopularniejszych form zaangażowania mieszkańców jest głosowanie w budżecie obywatelskim, który stosunkowo niedawno został reaktywowany i już cieszy się powodzeniem porównywalnym z największymi miastami w Polsce. W zeszłorocznej jego edycji udział wzięło ponad 11 tys. osób, co oznaczało frekwencję na poziomie 19%.

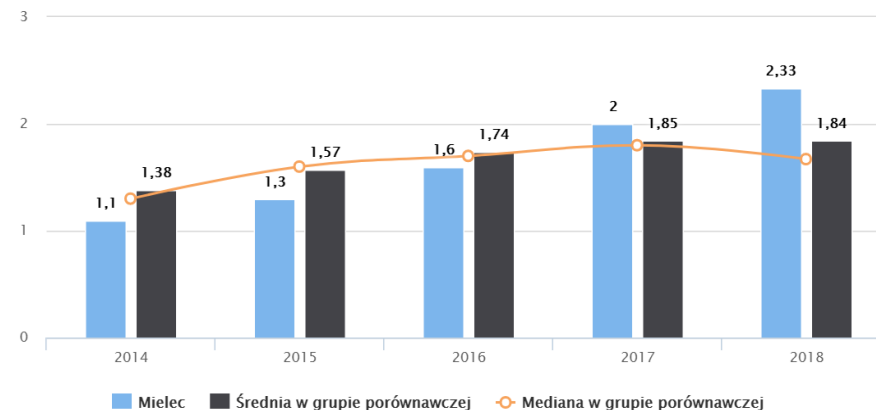
Niewątpliwym potencjałem miasta jest wiele prężnie działających organizacji pozarządowych, których stale i stosunkowo szybko przybywa. Według danych UM, w Mielcu aktywnie działają 93 organizacje pozarządowe. Liczba nowo zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń, organizacji społecznych przypadających na 10 tys. mieszkańców w 2018 roku wyniosła 2,33, podczas gdy w 2014 było to 1,1 (dla porównania średnia wartość wskaźnika w grupie porównawczej wyniosła odpowiednio 1,38 w 2014 i 1,84 w 2018 roku).

Na szczególną uwagę zasługuje aktywność społeczna dwóch grup – młodzieży oraz seniorów. Niemal ⅓ mielczan uważa, że młodzież w ich mieście jest aktywna i realizuje wiele ciekawych inicjatyw. Wśród urzędników jednak opinie o mieleckiej młodzieży były inne – 40% nie potrafiło jednoznacznie stwierdzić, czy faktycznie jest ona zaangażowana w sprawy lokalne, zaś ponad 30% nie zgodziło się z tym stwierdzeniem.

Czy uważa Pan(i), że ma Pan(i) realny wpływ na rozwój miasta?

Nowo zarejestrowane fundacje, stowarzyszenia, organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców

Mielczanie aktywni zawodowo

Mielczanie są coraz bardziej aktywni zawodowo. Widać to zarówno w rosnącej liczbie podatników czerpiących dochody z różnego rodzaju form aktywności ekonomicznej, jak i spadającym bezrobociu.

Liczba mielczan, którzy uzyskują dochody z pracy, obejmującej zarówno prowadzenie własnej działalności gospodarczej, jak i pracę najemną (na podstawie umowy o pracę oraz umów cywilnoprawnych) z roku na rok rośnie. Jednocześnie osoby w wieku poprodukcyjnym coraz częściej decydują się na wydłużenie swojej aktywności zawodowej w miejsce należnych im świadczeń emerytalnych. Mielczanie osiągają także coraz wyższe dochody, co korzystnie wpływa na ich sytuację materialną.

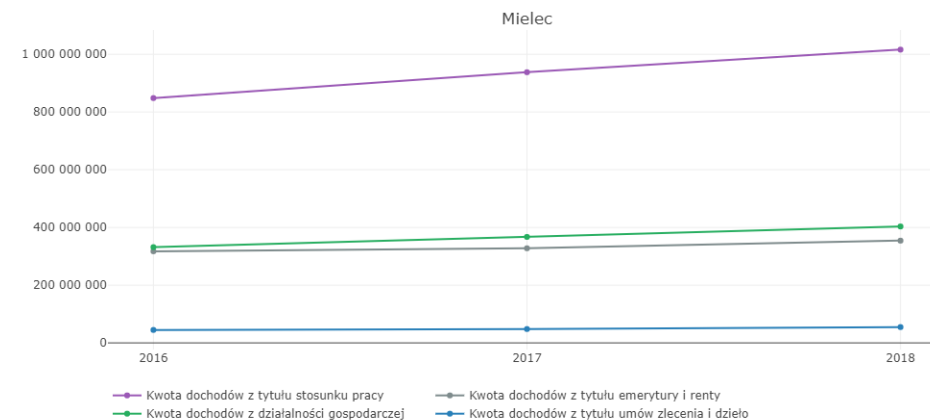
Choć **maleje liczba osób młodych osiągających dochody z różnych form aktywności ekonomicznej**, to pozytywnym aspektem w tym zakresie jest fakt, że **młodzież już w wieku szkolnym wykazuje aktywność na rynku pracy**. Aż 4/5 uczniów szkół ponadpodstawowych podjęło już kiedykolwiek pracę zarobkową. W zdecydowanej większości (67%) była to praca dorywcza w okresie wolnym od nauki. Blisko 2/5 osób pracowało dorywczo w trakcie roku szkolnego. Aktywność na rynku pracy mieleckiej młodzieży stanowi potencjał, bowiem osoby te wkrótce będą mogły zastąpić pracujących seniorów, zaś ich przedsiębiorcza postawa świadczy o dążeniu do jak największej samodzielności i niezależności. Ważne jest jednak, by młodzi ludzie chcieli podjąć zatrudnienie w firmach zlokalizowanych w Mielcu lub założyć własny biznes w mieście.

Wzrost liczby osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę o 2,4% w latach 2016-2018 oraz zwiększenie się w tym samym czasie o 7% liczby osób uzyskujących dochody z działalności gospodarczej świadczą o dobrej kondycji lokalnej gospodarki i przedsiębiorczości mielczan.

Liczba osób uzyskujących dochody z tytułu stosunku pracy, umów zlecenia i o dzieło lub prowadzenia działalności gospodarczej według funkcjonalnych grup wieku

Liczba podatników ogółem	2016	2017	2018	Zmiana 2016/2018
Osoby młode	3 678	3 525	3 577	-2,7%
Osoby w wieku przedemerytalnym	2 965	2 958	3 041	2,6%
Osoby w wieku emerytalnym	1 810	1 999	2 212	22,2%
Razem	8 453	8 482	8 830	4,5%

Łączna kwota dochodów mielczan z tytułu stosunku pracy, emerytury i renty, prowadzenia działalności gospodarczej oraz umów zlecenia i o dzieło

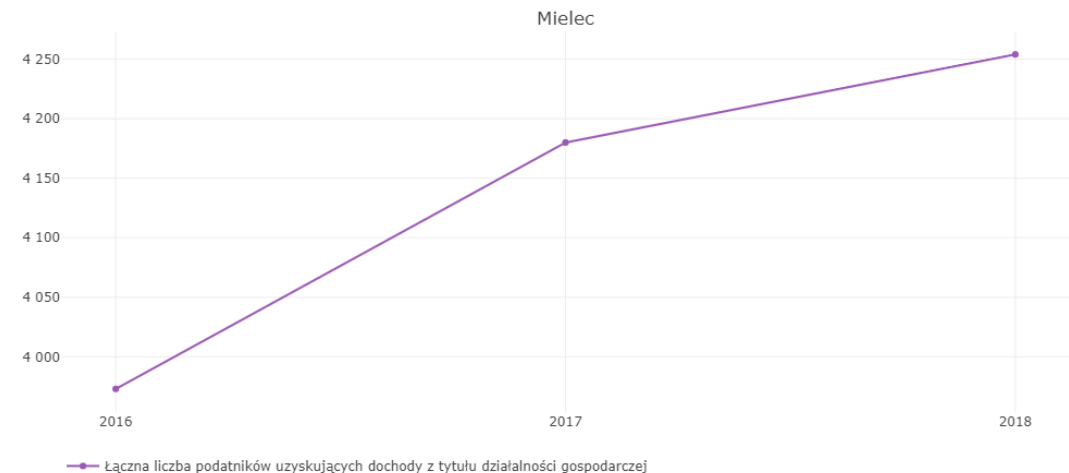

Przedsiębiorczy mielczanie

Ogromnym potencjałem Mielca jest **rosnący poziom przedsiębiorczości mieszkańców**. Liczba mielczan uzyskujących dochody z tytułu działalności gospodarczej w 2018 roku wyniosła 4 254 i była o ponad 7% wyższa niż 2 lata wcześniej. Mielec odnotował tym samym znacznie większy wzrost niż wyniosła średnia dla całej grupy porównawczej (4,8%). Jednocześnie łączna kwota dochodu, jaki osiągnęli mieleccy przedsiębiorcy, wzrosła w tym samym czasie o blisko 22%.

Nieocenionym potencjałem Mielca w tym zakresie jest młodzież. Wyniki przeprowadzonych wśród uczniów ostatnich klas szkół ponadpodstawowych badań pokazują, że **młodzi mielczanie już teraz wykazują aktywność na rynku pracy i poważnie myślą o prowadzeniu własnej działalności gospodarczej**. Aż 44% badanych rozważa prowadzenie własnej firmy, zaś 28% nie jest jeszcze zdecydowanych. Warto przy tym dodać, że własna działalność gospodarcza jawi się młodym jako jedno z najbardziej atrakcyjnych miejsc pracy, zaś **1/3 badanych by znaleźć dla siebie dobrą pracę, potrzebuje pogłębić swoją wiedzę w zakresie planowania i prowadzenia własnej firmy**. Jednocześnie do założenia firmy skłoniłoby ich posiadanie dobrego pomysłu na biznes, dysponowanie odpowiednimi środkami finansowymi na start, wyposażenie w odpowiednie predyspozycje, umiejętności, odpowiednia wiedza i doświadczenie zawodowe, niskie podatki i koszty prowadzenia działalności, jak również dotacje na założenie firmy.

Łączna liczba osób uzyskujących dochody z tytułu działalności gospodarczej

**Jakie są kluczowe problemy i
potencjały Mielca?**

Kluczowe problemy i największe potencjały Mielca

Problemy

- Problemy demograficzne (spadek liczby ludności, starzenie się społeczeństwa, ujemne saldo migracji, odpływ młodych mieszkańców)
- Niska jakość powietrza
- Wysokie ceny mieszkań
- Obniżenie poczucia przywiązania mieszkańców do Mielca
- Niedostosowanie infrastruktury miasta do potrzeb osób niepełnosprawnych
- Postrzeganie Mielca przez osoby młode jako miasta nieprzyjaznego do życia
- Niedostateczny poziom współpracy różnych środowisk w mieście oraz niewielkie zaangażowanie lokalnych przedsiębiorstw w inicjatywy społeczne
- Zmniejszenie zdolności miasta do realizacji działań inwestycyjnych
- Brak szerokich możliwości studiowania w mieście
- Niewykorzystany potencjał terenów rekreacyjnych i niedostatki obiektów użyteczności publicznej
- Nieadekwatny do oczekiwań mieszkańców poziom oferty kulturalnej i rozrywkowej
- Mało innowacyjne podejście do kształcenia mielczan
- Niewystarczające wsparcie w niektórych szkołach dla realizacji projektów uczniowskich
- Niewystarczające wsparcie dla przedsiębiorczości poza SSE

Potencjały

- Stabilna sytuacja finansowa miasta
- Funkcjonowanie SSE i działalność instytucji otoczenia biznesu
- Gospodarka oparta na przemyśle wysokospecjalistycznym
- Aktywność społeczna mielczan ze szczególnym uwzględnieniem lokalnych organizacji pozarządowych
- Przedsiębiorczość mieszkańców
- Bardzo dobra dostępność żłobków i przedszkoli
- Wysoki poziom bezpieczeństwa
- Rosnąca aktywność zawodowa mielczan oraz wzrost ich dochodów, przekładające się na niski poziom bezrobocia i poprawę sytuacji finansowej mieszkańców
- Aktywność zawodowa młodzieży oraz potencjał przedsiębiorczości młodych mielczan
- Duża liczba innowacyjnych przedsiębiorstw
- Dobrze rozwinięta komunikacja wewnątrz miasta oraz dostępność komunikacyjna Mielca
- Wykorzystanie narzędzi informatycznych do sprawnego świadczenia usług publicznych
- Bogata oferta obiektów i zajęć sportowych oraz dostępność atrakcyjnych terenów rekreacyjnych i miejskich terenów zielonych
- Wysoka jakość edukacji technicznej w szkołach średnich oraz znaczne zainteresowanie kształceniem w kierunkach zawodowych i technicznych
- Bogata oferta kulturalna miasta oraz dalsze możliwości jej rozwoju
- Doświadczenia Miasta w pozyskiwaniu finansowania z różnych źródeł
- Tradycje przemysłowe i lotnicze Mielca